

Η Κοινωνική Οικονομία της Αγοράς αντιπροσωπεύει ...

...τα σταθερά δημοσιονομικά.

Κάθε προσπάθεια, η οποία στο όνομα της κοινωνικής πρόνοιας και ορμώμενη από ανθρωπιστικό φρόνημα, έχει ως αποτέλεσμα τα κρατικά έξοδα να ξεπερνούν τα έσοδα των δημοσίων ταμείων, έρχεται σε αντίθεση με θετικές και δοκιμασμένες αρχές. (Ludwig Erhard)

...τη στροφή προς μια συνεργασία μεταξύ συνδικάτων και εργοδοτών και της ανεξαρτησίας τους στο καθορισμό των συλλογικών συμβάσεων εργασίας. Οι εργαζόμενοι και οι εργοδότες είναι σε θέση να προσδιορίζουν καλύτερα τη σχέση εργασίας τους απ' ό,τι το κράτος.

Πρέπει [...] να γίνει ό,τι είναι δυνατόν, ώστε το κέντρο της ευθύνης να μεταφερθεί και πάλι από το κράτος στους αποκεντρωμένους μη κρατικούς οργανισμούς [...]. Αυτή η μετατόπιση ανταποκρίνεται στην υγιή σκέψη και την ιστορική εμπειρία [...]. (Wilhelm Röpke)

...τον λειτουργικό ανταγωνισμό μεταξύ των επιχειρήσεων, ει δυνατόν χωρίς επιδοτήσεις, οι οποίες διαστρεβλώνουν την αγορά. Ο ανταγωνισμός αποτελεί εγγύηση για μια καινοτόμο οικονομία.

Σε περίπτωση ανύπαρκτου ή ανεπαρκούς ανταγωνισμού δεν λαμβάνει χώρα η προβλεπόμενη από το σύστημα καθοδήγηση της οικονομικής δραστηριότητας με βάση την οικονομία της αγοράς. Η παραγωγή και η διανομή των αγαθών κατευθύνονται προς μια μη επιθυμητή κατεύθυνση. Αυτή η λανθασμένη στροφή της οικονομικής συνεργασίας δεν είναι όμως το κρισιμότερο σημείο. Ακόμα σημαντικότερη είναι η παρεμπόδιση της κοινωνικής δικαιοσύνης, την οποία μόνο η ελεύθερη οικονομία μπορεί να εγγυηθεί. (Franz Böhm)

...τη δίκαιη συμμετοχή σε μια αξιοκρατική κοινωνία όσον αφορά τις ευκαιρίες στην αγορά εργασίας, τις δυνατότητες ανέλιξης μέσω της παιδείας και τις ευκαιρίες για την κοινωνική ένταξη των μεταναστών.

Η παροχή στη νεολαία μας ίσων ευκαιριών στα διάφορα επίπεδα εκπαίδευσης, ανάλογα με την κλίση και το ταλέντο του καθενός – ανεξάρτητα από το εισόδημα και την περιουσία των γονέων – με στόχο τη δημιουργία ιδίων δυνατοτήτων για πρόοδο και διαμόρφωση του τρόπου ζωής, αποτελεί βασικό συστατικό μιας καλής οικογενειακής πολιτικής. (Ludwig Erhard)

... την αναγνώριση του σημαντικού ρόλου της οικογένειας και των ενεργών πολιτών.

Είμαστε της άποψης πως υπάρχουν αμέτρητα πράγματα πιο σημαντικά από την οικονομία: η οικογένεια, η κοινότητα, το κράτος, και εν γένει όλες οι μορφές κοινωνικής ένταξης [...]. (Alexander Rüstow)

... τις ανοιχτές αγορές, οι οποίες την εποχή της παγκοσμιοποίησης δεν θα ελέγχονται από τελωνεία και εμπορικούς περιορισμούς.

Στόχος μας είναι η μεγαλύτερη δυνατή ελευθερία στο εξωτερικό εμπόριο, ώστε να επιτευχθεί εκ νέου η αρχή της διεθνούς κατανομής εργασίας, η οποία βρίσκεται στην υπηρεσία όλων των εθνών. (Ludwig Erhard)

... την ανεξάρτητη οικονομική πολιτική, η οποία στοχεύει στη διαφύλαξη της σταθερότητας των τιμών.

Όλες οι προσπάθειες για τη δημιουργία ενός συστήματος ανταγωνισμού είναι μάταιες, εάν δεν συνοδεύονται από μια σχετική σταθερότητα της αξίας του νομίσματος. Ως εκ τούτου, η νομισματική πολιτική παίζει έναν πολύ σημαντικό ρόλο για την λειτουργία του συστήματος ανταγωνισμού. (Walter Eucken)

... ένα «ισχυρό» κράτος, το οποίο παρέχει κατευθυντήριες γραμμές, χωρίς όμως να ελέγχει όλους τους τομείς της ζωής.

Ένα ισχυρό κράτος δεν αναμειγνύεται παντού, ούτε και καθιστά όλους τους τομείς εξαρτημένους από εκείνο. Το πραγματικά ισχυρό κράτος δεν χαρακτηρίζεται από την πολυπραγμοσύνη του αλλά αντιθέτως από την ανεξαρτησία του από συμφέροντα καθώς και από την αδιαπραγμάτευτη ισχύ του κύρους του και της αξιοπρέπειάς του ως εκπροσώπου του κοινωνικού συνόλου. (Wilhelm Röpke)

... την αλληλεγγύη, όσον αφορά το κράτος πρόνοιας, διαφυλάσσοντας παράλληλα την αρχή της επικουρικότητας.

Η οικονομική ελευθερία και ο υποχρεωτικός χαρακτήρας της κοινωνικής ασφάλισης είναι έννοιες ασύμβατες μεταξύ τους. Ως εκ τούτου, είναι απαραίτητο να αναγνωριστεί η αρχή της επικουρικότητας ως μία από τις σημαντικότερες αρχές για τη διαφύλαξη της κοινωνικής πρόνοιας και να τοισθεί όσο το δυνατόν περισσότερο η προτεραιότητα της αυτοβοήθειας και της προσωπικής ευθύνης. Οι κοινωνικές παροχές από μεριάς του κράτους δεν πρέπει να είναι υποχρεωτικές σε περίπτωση που το άτομο και το οικογενειακό περιβάλλον αυτού είναι σε θέση να λάβουν μέτρα πρόληψης με δική τους προσωπική πρωτοβουλία. (Ludwig Erhard)

... την προστασία των βασικών αγαθών και την αιεφόρο, βιώσιμη ανάπτυξη.

Η προστασία του πληθυσμού από την καταστροφή του περιβάλλοντος υποχρεώνει τις οικονομικές μονάδες να αναγνωρίσουν την κοινωνική τους υποχρέωση και να την υπηρετούν λαμβάνοντας μέτρα τα οποία, κατά την παραγωγή νέας τεχνολογίας, θα οδηγούν στην αποφυγή βλαβερών συνεπειών για τον άνθρωπο. (Ludwig Erhard)

... ένα δίκαιο σύστημα φορολόγησης, με βάση το οποίο το άτομο θα συμβάλλει στο κοινωνικό σύνολο ανάλογα με την αποδοτικότητα του.

Είναι για παράδειγμα άκρως αντιπατικό να διαμρτρωείται ο πολίτης για το αβάσταχτο ύψος της φορολογίας, ενώ συγχρόνως περιμένει από το κράτος βοήθειες, οι οποίες ηθικά νομιμοποιούν την επιβολή ακόμη υψηλότερης φορολογίας. (Ludwig Erhard)

Σύμφωνα με τους θεμελιωτές της, η Κοινωνική Οικονομία της Αγοράς βασίζεται στον ανταγωνισμό, βασικές αρχές του οποίου είναι η προστασία της ατομικής ιδιοκτησίας, οι κανόνες για την προσωπική ευθύνη, η ελευθερία των συμβάσεων και των επενδύσεων, η σταθερότητα του νομίσματος, η ελεύθερη πρόσβαση στην αγορά καθώς και μια μακροπρόθεσμη, φερέγγυα και πιστή στις αρχές της οικονομικής πολιτικής.

Σε μια Κοινωνική Οικονομία της Αγοράς, η δημιουργία ενός θεσμικού πλαισίου, με βάση το οποίο η προσωπική οικονομική δραστηριότητα του ατόμου δεν θα έρχεται σε αντίθεση με τους κοινωνικούς στόχους και την ελευθερία του άλλου, εναπόκειται στο κράτος

... την αποδοχή διαφορών όσον αφορά το εισόδημα, εφόσον η ψαλίδα ανάμεσα σε πλούσιους και φτωχούς δεν είναι υπερβολικά μεγάλη. Στο σημείο αυτό επεμβαίνει η κρατική πολιτική αναδιανομής.

Εχει αποδειχθεί πως η διανομή του κοινωνικού πλούτου μέσω της οικονομίας της αγοράς [...] είναι πιο αποτελεσματική από τη διανομή με βάση αυθαίρετες αποφάσεις ιδιωτικών και δημοσίων φορέων. [...] Όμως και αυτός ο τρόπος διανομής αφήνει αναπάντητα ερωτήματα και χρίζει βελτιώσεων. [...] Η διαφορές στα εισοδήματα έχουν ως αποτέλεσμα την παραγωγή πολυτελούς διαβίωσης μέρους του κοινωνικού συνόλου ενώ δεν έχουν ακόμα ικανοποιηθεί βασικές ανάγκες των νοικοκυριών χαμηλού εισοδήματος. Στο σημείο αυτό η διανομή η οποία πραγματοποιείται μέσω του ανταγωνισμού χρίζει διόρθωσης. (Walter Eucken)

... μια δυνατή επιχειρηματική κίνηση και την πίστη στην μέση τάξη. Η ανάληψη ευθυνών και κινδύνων αποτελεί σημαντική κινητήριο δύναμη της κοινωνικής πρόοδου.

Η απόδοση ευθυνών [...] συνεπάγεται ένα σύστημα στο οποίο ο επιχειρηματίας, παράλληλα με τη διασφάλιση της οικονομικής βιωσιμότητας της επιχειρήσεώς του, αναλαμβάνει και έναν ρόλο στην οικονομία της χώρας, ακόμη κι αν αυτός δεν είναι άμεσα ορατός και αντιληπτός. Ακόμη κι αν δεν έχει επίγνωση αυτού του ρόλου, τον επιτελεί, εάν στο σύστημα της ελεύθερης αγοράς προστατεύονται και παραμένουν ζωντανά δύο συστατικά: ο ελεύθερος προσδιορισμός των τιμών και η κινητήριο δύναμη του ανταγωνισμού. (Ludwig Erhard)

... μια ευέλικτη κατευθυντήρια ιδέα, η οποία δεν θα ορίζει την ελευθερία και την κοινωνική δικαιοσύνη ως αντιθετικούς όρους.

Η οικονομία της αγοράς είναι το πιο ευέλικτο, δυνατό και δυναμικό οικονομικό σύστημα, που μπορεί να φανταστεί κανείς. Εφόσον πληρούνται κάποιες βασικές προϋποθέσεις, είναι εντυπωσιακό για πόσο μεγάλο χρονικό διάστημα μπορεί να αντέξει δηλητήρια, ξένα σώματα και βάρη – με τον έναν ή τον άλλο τρόπο. [...] Όμως να προσθέσω το εξής: η δυνατότητα του συστήματος να μεταβάλλεται και να ανταπεξέρχεται σε πιέσεις δεν είναι απεριόριστη. Όσο περισσότερο διαρκεί η επιβάρυνση, τόσο εμφανέστερες γίνονται οι βλάβες και τόσο κρισιμότερη γίνεται η κατάσταση, καθώς το σύστημα εν τέλει δεν θα είναι σε θέση να αντισταθεί μακροπρόθεσμα σε μεγάλες πιέσεις. (Wilhelm Röpke)

... τη βασική πίστη στη ρυθμιστική πολιτική, η οποία θα πρέπει να στηρίζεται σε ευρωπαϊκές και διεθνείς αρχές, με στόχο τη δημιουργία ενός σταθερού οικονομικού συστήματος.

Για να εφαρμόσουμε με επιτυχία την Κοινωνική Οικονομία της Αγοράς στην Ευρώπη, θα πρέπει συγχρόνως να μεταφέρουμε και στα υπόλοιπα κράτη την κοινωνική ευθύνη την οποία αισθανόμαστε στο εσωτερικό της χώρας και για την οποία έχουμε βρει τις ανθρωπίνως καλύτερα δυνατές λύσεις. (Alfred Müller-Armack)

... μια ηθική βάση, στην οποία στηρίζονται η οικονομική και η κοινωνική τάξη πραγμάτων.

Η αυτοειπαρξία, το αίσθημα δικαιοσύνης, η ειλικρίνεια, η εντιμότητα, η ευγένεια, το μέτρο, το ενδιαφέρον για το κοινό συμφέρον, ο σεβασμός της αξιοπρέπειας του άλλου και οι σταθεροί ηθικοί κώδικες είναι χαρακτηριστικά τα οποία θα πρέπει να έχουν όλοι όσοι βγουν στην αγορά για να αναμετρηθούν σε ένα σύστημα ανταγωνισμού. (Wilhelm Röpke)

... την εμπιστοσύνη στα ταλέντα και τις ικανότητες των ανθρώπων, με άλλα λόγια στην ικανότητα των ανθρώπων να ζουν ελεύθεροι, η οποία βασίζεται στην αρχή της προσωπικής ευθύνης, της προστασίας της ιδιοκτησίας, της ελευθερίας των συμβάσεων και της αποκεντρωμένης λήψης αποφάσεων.

Η ελευθερία των πολιτών είναι ψευδαίσθηση, εάν δεν βασίζεται στις βασικές οικονομικές ελευθερίες: την απρόσκοπτη διακίνηση κεφαλαίου και εργαζομένων, το δικαίωμα στην ατομική ιδιοκτησία και την εξασφάλιση ειλικρινούς κέρδους. (Alfred Müller-Armack)